

DECIZIE

25 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Iulia Sîrcu
Judecătorii Dumitru Visternicean, Galina Stratulat
Iuliana Oprea, Dumitru Mardari

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de Olga Bondarciuc,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Olgăi Bondarciuc împotriva Primăriei mun. Chișinău și Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „SG Media M1”, cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Olga Bondarciuc și menținută hotărârea Judecătoria Centru mun. Chișinău din 26 aprilie 2016,

c o n s t a t ă

La 02 septembrie 2015, Olga Bondarciuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău și Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu SRL „SG Media M1”, cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că în apartamentele nr. XXXXX din XXXXX, amplasate la etajul 10 al blocului locativ, activează compania SRL „SG Media M1” și anume, postul de televiziune „MBC”. Dânsa, reclamanta, este proprietara apartamentului nr. XXXXX din XXXXX, care este situat deasupra apartamentului nr. XXXXX.

Declară Olga Bondarciuc că la 15 mai 2015, printr-o cerere adresată Primăriei mun. Chișinău, a solicitat eliberarea informației despre faptul dacă SRL „SG Media M1” dispune de autorizație de funcționare în blocul locativ amplasat în XXXXX și dacă poate funcționa un post de televiziune în incinta unui bloc locativ. La 29 iunie 2015 a primit răspunsul Direcției generale comerț, alimentație publică și prestări servicii a Consiliului municipal Chișinău nr. 01-16/05-532 din 02 iunie 2015, potrivit căruia prin Autorizația de schimbare a destinației nr. 07a/14 din 31 ianuarie 2014,

destinația apartamentelor XXXXX din XXXXX, a fost schimbată din locativă în nelocativă (studio, atelier de creație). Totodată, i s-a comunicat că Primăria mun. Chișinău nu eliberează autorizații de funcționare pentru activități în domeniul telecomunicațiilor.

Sustține reclamanta că niciunul din locatarii blocului din XXXXX nu și-a dat acordul la eliberarea autorizației de schimbare a destinației apartamentelor, contrar pct. 32 din Regulamentul privind autorizarea funcționării și schimbării destinației construcțiilor și amenajărilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306 din 30 martie 2000, care prevede expres necesitatea acordului coproprietarilor, vecinilor afectați la schimbarea destinației construcțiilor. Faptul dat se probează și prin procesul-verbal al adunării generale a Asociației Coproprietarilor în Condominiu nr. 55/248 din 21 mai 2015, la care s-a decis unanim de a fi luate măsurile de rigoare în vederea interzicerii funcționării companiei SRL „SG Media M1” în blocul locativ, deoarece activitatea acesteia periclitează sănătatea și traiul liniștit al locatarilor. Or, în incinta apartamentelor nr. XXXXX sunt instalate utilaje necesare televiziunii, amplasarea cărora este interzisă într-un bloc locativ.

Invocă Olga Bondarciuc că la 15 iulie 2015 s-a adresat cu cerere prealabilă către Primăria mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău, solicitând anularea Autorizației de schimbare a destinației nr. 07a/14 din 31 ianuarie 2014. La 03 august 2015 a primit răspunsul Direcției generale comerț, alimentație publică și prestări servicii a Consiliului municipal Chișinău nr. 21/1232 din 27 iulie 2015, prin care cererea sa a fost respinsă ca fiind tardivă.

Solicită reclamanta anularea Autorizației de schimbare a destinației nr. 07a/14 din 31 ianuarie 2014, prin care s-a schimbat destinația apartamentelor nr. XXXXX, precum și a încăperii auxiliare cu suprafața de 44,1 m.p., proprietate a SRL „SG Media M1”, din locativă în nelocativă (studio, atelier de creație), ca fiind eliberată cu încălcarea prevederilor legislației în vigoare.

Prin hotărârea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 26 aprilie 2016, acțiunea a fost respinsă ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2017, a fost respins apelul declarat de Olga Bondarciuc și menținută hotărârea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 26 aprilie 2016.

La 22 ianuarie 2018, în termenul prevăzut de art. 434 alin. (1) CPC, Olga Bondarciuc a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2017 și hotărârii Judecătorei Centru mun. Chișinău din 26 aprilie 2016, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

În susținerea recursului, recurenta a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, fiind emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material și aprecierea arbitrară a probelor.

Consideră Olga Bondarciuc neîntemeiată concluzia instanțelor ierarhic inferioare precum că acțiunea este tardivă, or, data la care a aflat despre încălcarea drepturilor sale este 29 iunie 2015, dată la care a recepționat răspunsul Direcției generale comerț, alimentație publică și prestări servicii a Consiliului municipal

Chișinău nr. 01-16/05-532 din 02 iunie 2015 și respectiv, cererea prealabilă din 15 iulie 2015 a fost depusă în interiorul termenului de 30 de zile prevăzut de lege în acest sens.

De asemenea, indică recurenta că și acțiunea a fost depusă în instanța de contencios administrativ în termen de 30 de zile din data primirii răspunsului la aceasta - 03 august 2015, deoarece cererea de chemare în judecată a fost depusă la 02 septembrie 2015 prin intermediul oficiului poștal și nu la 07 septembrie 2015, cum menționează instanțele de judecată.

La 15 februarie 2018, în adresa Primăriei mun. Chișinău, Consiliului municipal Chișinău și SRL „SG Media M1”, a fost expediată copia recursului declarat de Olga Bondarciuc, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

La 23 februarie 2018, SRL „SG Media M1” a depus referință, solicitând declararea inadmisibil a recursului. Consideră că instanțele ierarhic inferioare au examinat complet cauza și au emis hotărâri legale și întemeiate, iar motivele indicate în recursul declarat de Olga Bondarciuc sunt nefondate, asupra cărora instanța de apel deja s-a pronunțat în modul corespunzător.

Alte referințe nu au parvenit.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 04 aprilie 2018, recursul declarat de Olga Bondarciuc a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC, prezentul recurs se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursul declarat și obiecțiile expuse în referință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 239 CPC, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărîrea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Art. 240 alin. (1) CPC prevede că, la deliberarea hotărîrii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

Potrivit art. 14 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ va solicita, printr-o cerere prealabilă, autorității publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia, în cazul în care legea nu dispune altfel.

Art. 16 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ prevede că, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act

administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu a primit nici un răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte, a actului respectiv și repararea pagubei cauzate.

Iar art. 17 alin. (1) lit. a) din Legea dată stipulează că, cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel. Acest termen curge de la data primirii răspunsului la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea acesteia.

Din suportul probator prezent la materialele cauzei rezultă că, prin Autorizația de schimbare a destinației nr. 07a/14 din 31 ianuarie 2014, eliberată de Consiliul municipal Chișinău, a fost schimbată destinația apartamentelor nr. XXXXX (nr. cadastral XXXXX, suprafața de 152.2 m.p.) și nr. XXXXX (nr. cadastral XXXXX, suprafața de 60,0 m.p.), încăperii auxiliare (nr. cadastral XXXXX, suprafața de 44,1 m.p.), proprietatea SRL „SG Media M1”, din locativă/auxiliară în nelocativă (studio, atelier de creație) (f.d. 50).

La 15 mai 2015, Bondarciuc Olga, proprietara apartamentului nr. XXXXX din XXXXX, printr-o cerere adresată Primăriei mun. Chișinău, a solicitat eliberarea informației despre faptul dacă SRL „SG Media M1” dispune de autorizație de funcționare în blocul locativ amplasat în XXXXX și dacă poate funcționa un post de televiziune în incinta unui bloc locativ (f.d. 14).

Prin răspunsul Direcției generale comerț, alimentație publică și prestări servicii a Consiliului municipal Chișinău nr. 01-16/05-532 din 02 iunie 2015, Bondarciuc Olga a fost informată că prin Autorizația de schimbare a destinației nr. 07a/14 din 31 ianuarie 2014, destinația apartamentelor XXXXX din XXXXX, a fost schimbată din locativă în nelocativă (studio, atelier de creație). Totodată, i s-a comunicat că Primăria mun. Chișinău nu eliberează autorizații de funcționare pentru activități în domeniul telecomunicațiilor. La prezentul răspuns a fost anexată copia Autorizației de schimbare a destinației nr. 07a/14 din 31 ianuarie 2014 (f.d. 15).

Răspunsul dat a fost expediat în adresa Olgăi Bondarciuc prin scrisoare simplă, pe ștampila aplicată pe plic de către oficiul poștal, nefiind clară data expedierii și data recepționării scrisorii (f.d. 15). În cererea de chemare în judecată, Bondarciuc Olga susține că a primit răspunsul Direcției generale comerț, alimentație publică și prestări servicii a Consiliului municipal Chișinău nr. 01-16/05-532 la 29 iunie 2015.

La 15 iulie 2015, Olga Bondarciuc s-a adresat cu cerere prealabilă către Primăria mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău, solicitând anularea Autorizației de schimbare a destinației nr. 07a/14 din 31 ianuarie 2014 (f.d. 16), cererile fiind recepționate în aceeași zi conform semnăturilor de pe avizele de recepție (f.d. 17).

Prin răspunsul Direcției generale comerț, alimentație publică și prestări servicii a Consiliului municipal Chișinău nr. 21/1232 din 27 iulie 2015, cererea prealabilă a fost respinsă ca fiind tardivă (f.d. 18).

Potrivit ștampilei aplicate pe plic, răspunsul dat a fost expediat în adresa Olgăi Bondarciuc la 30 iulie 2015 (f.d. 18 verso), ultima susținând că l-a recepționat la 03 august 2015.

Iar la 02 septembrie 2015, prin intermediul oficiului poștal (f.d. 4), Olga Bondarciuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău și Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu SRL „SG Media M1”, solicitând anularea Autorizației de schimbare a destinației nr. 07a/14 din 31 ianuarie 2014, prin care s-a schimbat destinația apartamentelor nr. XXXXX, precum și a încăperii auxiliare cu suprafața de 44,1 m.p., proprietate a SRL „SG Media M1”, din locativă în nelocativă (studio, atelier de creație), ca fiind eliberată cu încălcarea prevederilor legislației în vigoare.

Instanțele ierarhic inferioare au ajuns la concluzia că atât cererea prealabilă, cât și cererea de chemare în judecată, au fost depuse cu omiterea termenului de 30 de zile prevăzut de art. 14 alin. (1) și respectiv, art. 17 alin. (1) lit. a) din Legea contenciosului administrativ.

Astfel, instanțele de judecată au conchis că termenul pentru depunerea cererii prealabile începe să curgă în ziua imediat următoare datei de 02 iunie 2015, întrucât n-au fost prezentate probe ce ar fi confirmat faptul că răspunsul Direcției generale comerț, alimentație publică și prestări servicii a Consiliului municipal Chișinău nr. 01-16/05-532 din 02 iunie 2015 a fost recepționat de către Olga Bondarciuc la 29 iunie 2015, data de pe ștampila oficiului poștal nefiind clară.

De asemenea, atât prima instanță, cât și cea de apel, au concluzionat că și cererea de chemare în judecată a fost depusă tardiv în instanța de contencios administrativ, luând în considerare data înregistrării acesteia în cancelaria Judecătorei Centru mun. Chișinău – 07 septembrie 2015.

Analizând circumstanțele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiată concluzia instanțelor ierarhic inferioare de respingere a acțiunii ca depusă cu omiterea termenului de prescripție, din următoarele.

Termenul de contestare prin cerere prealabilă a actului administrativ conform prevederilor legale nominalizate, curge de la data comunicării efective a actului și nu de la data întocmirii de către autoritatea publică emitentă a scrisorii de răspuns la cererea recurentei-reclamante Bondarciuc Olga.

Prin urmare, este neîntemeiat argumentul instanțelor de judecată ierarhic inferioare precum că în speță, termenul pentru depunerea cererii prealabile începe să curgă în ziua imediat următoare datei de 02 iunie 2015, or, răspunsul Direcției generale comerț, alimentație publică și prestări servicii a Consiliului municipal Chișinău nr. 01-16/05-532, întocmit la 02 iunie 2015, a fost expediat în adresa Olgăi Bondarciuc prin intermediul oficiului poștal - corespondență simplă, fiind puțin probabil recepționarea acesteia de către ultima în ziua întocmirii – 02 iunie 2015.

Într-adevăr, data de pe ștampila aplicată de către oficiul poștal pe plic nu este clară, însă faptul dat nu constituie drept temei de a considera că răspunsul a fost expediat în aceeași zi când a fost întocmit, intimații-pârâți Primăria mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău neprezentând nicio probă ce ar demonstra expedierea

răspunsului în adresa recurentei-reclamante la 02 iunie 2015, cum ar fi extrasul din registrul de evidență a scrisorilor.

Deci, data recepționării răspunsului Direcției generale comerț, alimentație publică și prestări servicii a Consiliului municipal Chișinău nr. 01-16/05-532 din 02 iunie 2015, prin care Olga Bondarciuc a fost informată despre emiterea Autorizației de schimbare a destinației nr. 07a/14 din 31 ianuarie 2014, urmează a fi considerată 29 iunie 2015, precum susține ultima în cererea de chemare în judecată, la materialele cauzei lipsind probe cu privire la recepționarea răspunsului la o altă dată anterioară.

Pe cale de consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că Olga Bondarciuc a respectat termenul de contestare cu cerere prealabilă a Autorizației de schimbare a destinației nr. 07a/14 din 31 ianuarie 2014, cererea fiind depusă la 15 iulie 2015, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului administrativ.

De asemenea, instanța de recurs constată că și termenul de sesizare a instanței de contencios administrativ prevăzut în art. 17 al. (1) din Legea contenciosului administrativ a fost respectat de către Olga Bondarciuc, dat fiind faptul că răspunsul Direcției generale comerț, alimentație publică și prestări servicii a Consiliului municipal Chișinău nr. 21/1232 din 27 iulie 2015 a fost expediat la 30 iulie 2015 (f.d. 18 verso) și recepționat de către recurenta-reclamantă la 03 august 2015, fapt necontestat de către intimați, iar cererea de chemare în judecată a fost depusă la 02 septembrie 2015 (f.d. 4), adică exact în termenul de 30 de zile stabilit de lege, instanțele ierarhic inferioare constatând incorect că acțiunea a fost înaintată la 07 septembrie 2015 – data la care cererea de chemare în judecată, expediată prin intermediul oficiului poștal, a fost înregistrată în cancelaria judecătoriei.

Date fiind cele relevate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanțele ierarhic inferioare neîntemeiat au respins acțiunea ca depusă cu încălcarea termenului de prescripție, această circumstanță fiind apreciată drept o eroare judiciară, care nu poate fi corectată de către instanța de recurs, or, Curtea de Apel Chișinău nu s-a expus asupra fondului cauzei.

Ținând cont de imposibilitatea instanței de recurs de a corecta respectiva omisiune de procedură și reiterând inexistența temeiurilor legale pentru a remite cauza spre rejudecare în instanța de fond (art. 432 alin. (3) lit. d) și f) CPC), Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a casa decizia Curții de Apel Chișinău și a remite cauza spre rejudecare în instanța de apel.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că instanțele ierarhic inferioare greșit au respins acțiunea ca fiind tardivă, omisiune care nu poate fi corectată de instanța de recurs la examinarea cauzei în ordine de recurs și având în vedere lipsa temeiurilor legale de a restitui cauza spre rejudecare în prima instanță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Olga Bondarciuc, a casa integral decizia Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2017 și a restitui cauza spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecare, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând cauza, să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Olga Bondarciuc.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Olgăi Bondarciuc împotriva Primăriei mun. Chișinău și Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „SG Media M1”, cu privire la contestarea actului administrativ, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Dumitru Visternicean

Galina Stratulat

Iuliana Oprea

Dumitru Mardari